

се влюби въ моитѣ обуща? Щомъ се влюби, задига ги. Единъ день, щомъ видя моигѣ обуща на други крака, азъ ще кажа: азъ се радвамъ, че тия мои обуща ще ти служатъ така, както и на мене. Ако подамъ заявление и се оплача, какво ще спечеля? Какво отъ това, че не сж на моитѣ крака, а сж на неговитѣ? Слѣдователно, ние напушаме Божия законъ и се спираме прѣдъ нѣща, които сж извънъ морала. Ние, съвременнитѣ хора, считаме едно положение за морално, а друго — за неморално. Всѣко едно неморално положение има особена чърта на човѣшкото лице. И форма си има то. Прѣстѣплението въ свѣта живѣе, и то сжщо си има форма. Прѣстѣпната мисль си има особена форма, прѣстѣпното желание си има особена форма, прѣстѣпното дѣйствиe — сжщо. Тѣзи найтънцитѣ нѣща, запримѣрь, и тѣ иматъ своя форма. Нѣкой пжтъ ние не искаме да признаемъ това, но въ погледа се вижда — лошъ погледъ има такъвъ човѣкъ. Съ този погледъ казва: ти направи тѣй, но и азъ зная какъ да постѣпя. Той направи нѣкоя гримаса съ устата си или си затвори едното око, тѣй, понамигне съ него. Е, казвамъ: споредъ вашата философия, какво лошо има въ това, че нѣкой мжжъ намигналъ на нѣкоя жена? Въ какво седи прѣстѣплението? Какво отъ това, че си затворилъ едното око? Тѣй както си е затворилъ окото, той казва: „Азъ съмъ много честенъ човѣкъ, гледамъ само съ едното си око, имамъ само единъ законъ“. Ние го даваме подъ сждъ, че извършилъ едно прѣстѣпление. Ние казваме, че когато нѣкой човѣкъ затвори едното си око, това е прѣстѣпление, а когато гледа жената съ двѣтѣ си очи, това не е прѣстѣпление. Намигналъ ѝ. Питамъ: гдѣ е моральтъ? Въ какво седи морала? Че затворилъ едното око, това се счита за прѣстѣпление!

Седятъ всичкитѣ моралисти, искатъ да ни убѣдятъ, че въ свѣта имало мораль, имало установени положения. Едно морално състояние дава едно морално разположение, едно вътрѣшно разположение. То едновременно внася въ ума свѣтлина, въ сърцето внася ширина, а въ волята внася сила. Веѣко една положение, което внася свѣтлина въ ума, разширение въ сърцето и сила въ волята, това е само едно морално положение, не е